

ผลการถอดบทเรียน: การพยาบาลผู้ป่วยหยาเครื่องช่วยหายใจ

วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ข้อมูลทั่วไป:

1. จำนวนพยาบาลวิชาชีพในแผนก:
 - พยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการ 1 คน
 - พยาบาลวิชาชีพระดับชำนาญการพิเศษ 1 คน
2. พยาบาลวิชาชีพระดับปริญญาตรี 2 คน
3. พยาบาลวิชาชีพอบรมเฉพาะทาง (4 เดือน)
 - การพยาบาลหัวใจและหลอดเลือด 1 คน
 - การพยาบาลวิกฤตกุมาร 1 คน

ศักยภาพ/ทุนทางสังคมของหน่วยงาน

ทุนศักยภาพที่เด่นที่สุด	พยาบาลวิชาชีพที่มีความสามารถเป็นผู้สอนเรื่อง การดูแลและบริหารจัดการเรื่องเครื่องช่วยหายใจ
กลุ่มเป้าหมายที่ดำเนินการ	พยาบาลวิชาชีพ
งานเด่น	การสอนหน้างาน
ความเชี่ยวชาญที่สุด	การเป็นพี่เลี้ยงที่ปรึกษางาน
งานและกิจกรรมที่ดำเนินงาน ในหน่วยงาน	งานเป็นที่ปรึกษา การสอนหน้างาน
ปัญหาที่พบในหน่วยงาน	การประเมินการใส่เครื่องช่วยหายใจในครั้งแรก

ศักยภาพ/ทุนทางสังคมของหน่วยงาน (ต่อ)

แนวทางแก้ไข

- การสอนพนักงานเพื่อทำความเข้าใจบทบาทของพยาบาลในการประเมินคนไข้ใส่เครื่องช่วยหายใจครั้งแรก
- การกำกับติดตามของหัวหน้าหอผู้ป่วย
- การแนะนำในเวทีของการประชุมหอผู้ป่วยเพื่อทราบปัญหาและการแก้ไขสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใส่เครื่องช่วยหายใจ
- การอบรมฟื้นฟูความรู้ประจำอย่างต่อเนื่อง
- การจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นและให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาอย่างทันการณ์

งานและกิจกรรมที่สอดคล้องกับการสร้างเสริมสุขภาพตามกรอบปฏิบัติการออตตาวา

ชื่องาน	การปรับระบบบริการเรื่องการบริหารจัดการดูแลเครื่องช่วยหายใจ และการปรับพฤติกรรมกรรมการดูแลเครื่องช่วยหายใจ
ประชากรกลุ่มเป้าหมาย	พยาบาลวิชาชีพ
ผลลัพธ์ที่ต้องการจากนโยบาย	ผู้ป่วยเกิดความปลอดภัยและหย่าเครื่องช่วยหายใจได้ในเร็ววัน
ผู้ดำเนินการในการขับเคลื่อน	หน่วยเครื่องช่วยหายใจ
งานและกิจกรรมที่ดำเนินงานในหน่วยงาน	งานอบรมฟื้นฟูประจำปี งานสอนหน้างาน งานพัฒนาระบบสารสนเทศ
ผลลัพธ์ที่ต้องการในหน่วยงาน	ระบบสารสนเทศด้านการบริหารจัดการเครื่องช่วยหายใจ

บทบาทของพยาบาลในการพัฒนางาน

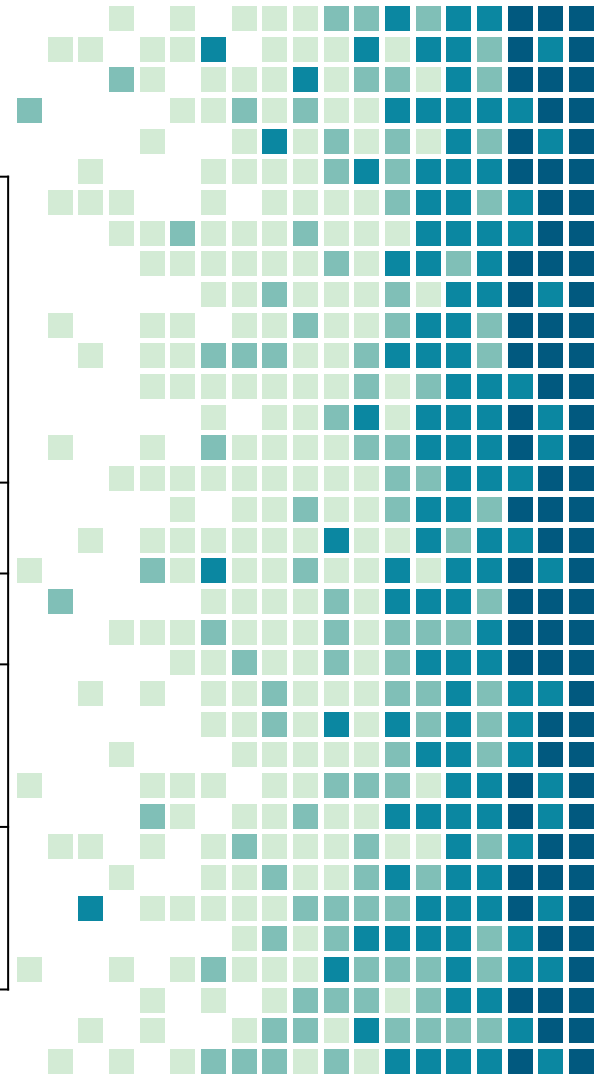
-การแสดงบทบาทการสอนแบบพี่เลี้ยงและบทบาทการให้คำปรึกษากับพยาบาลในแผนก นอกแผนกและพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ให้มีความสามารถในการปฏิบัติพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องช่วยหายใจอย่างมีประสิทธิภาพ

-การสอนผู้ป่วยและญาติให้มีความรู้พื้นฐานในการใช้เครื่องช่วยหายใจที่บ้าน

-การจัดการปัญหาที่พบบ่อยและวิธีการให้การดูแลผู้ป่วยเมื่ออยู่ที่บ้าน

-การประสานแพทย์ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการทำงานร่วมกัน ความรู้ สื่อการเรียนรู้และวิธีจัดการดูแลผู้ป่วยและญาติ

-การปรึกษาฝ่ายการพยาบาลในการถ่ายทอดความรู้และขยายเครือข่าย การปฏิบัติพยาบาลในโรงพยาบาลชุมชน

การออกแบบการค้นหาแนวทางการทำงาน กิจกรรม โครงการ

การพัฒนาความสามารถผู้ปฏิบัติงาน

- การอบรมวิชาการระยะเวลา 5 วัน
- การสอนและให้คำปรึกษาแบบหน้างาน
- การจัดทำสื่อการเรียนรู้
- การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน
- การจัดทำแบบบันทึกเพื่อประเมินปัญหาด้วยตนเองสำหรับผู้ป่วยและญาติ

การพัฒนาศักยภาพผู้เกี่ยวข้อง การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน

- การประเมินสภาพผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ
- การวินิจฉัยทางการพยาบาลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ
- การดูแลแก้ไขปัญหาที่พบบ่อยในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ
- การดูแลต่อเนืองที่บ้านสำหรับผู้ป่วยที่จำหน่ายพร้อมเครื่องช่วยหายใจ

การทำข้อตกลงร่วม กำหนดกฎ กติกา แนวปฏิบัติการพยาบาลในการทำงาน

- แนวทางการประเมินภาวะวิกฤติระบบทางเดินหายใจ เช่น Pneumothorax, ventilatory Associated Pneumonia (VAP)
- คู่มือการปฏิบัติพยาบาลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ
- เกณฑ์สมรรถนะพยาบาลที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ

บทบาทพยาบาลในการพัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์พยาบาล

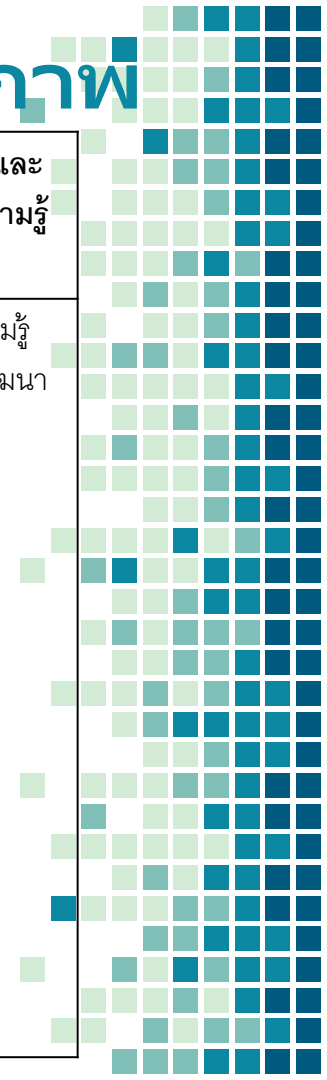
นวัตกรรม	คู่มือสำหรับพยาบาลวิชาชีพในการดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ
ผู้ดำเนินการหลัก	พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยวิกฤติ
ผู้ร่วมดำเนินการ	พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอื่นที่มีการใช้เครื่องช่วยหายใจ ทั้งในและนอกโรงพยาบาลราชบุรี
กิจกรรมที่ได้ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่	<ul style="list-style-type: none">-เนื้อหา: พยาธิสรีระวิทยาของระบบทางเดินหายใจ, ภาวะวิกฤติทางเดินหายใจ, การบำบัดภาวะวิกฤติระบบทางเดินหายใจ, การพยาบาลระบบทางเดินหายใจ เช่น การให้ออกซิเจน การทำทางเดินหายใจให้โล่ง, การลดอุณหภูมิ, การจัดการภาวะหายใจเร็ว (Hyperventilate) เป็นต้น-การใช้เครื่องช่วยหายใจ: ระดับพื้นฐานสู่ขั้นสูง, ปัญหาที่พบบ่อย เช่น การพึ่งพาเครื่องช่วยหายใจเนื่องจากกล้ามเนื้อหัวใจไม่คืนสภาพ เป็นต้น-สื่อการเรียนรู้แบบสื่อสารสองทาง เช่น สไลด์, วิดีโอ, คลิปสั้น,-คู่มืออบรมระยะ 1 วัน, 5 วัน พร้อมแบบประเมินผลความรู้และทักษะปฏิบัติ-การสรุปบทเรียน

บทบาทพยาบาลในการพัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์พยาบาล (ต่อ)

นวัตกรรม	คู่มือสำหรับผู้ป่วยและญาติในการดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจที่บ้าน
ผู้ดำเนินการหลัก	พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยวิกฤติ
ผู้ร่วมดำเนินการ	พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอื่นที่มีการใช้เครื่องช่วยหายใจทั้งในและนอกโรงพยาบาลราชบุรี
กิจกรรมที่ได้ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนผู้ป่วยและญาติก่อนกลับบ้านเกี่ยวกับวิธีการใช้และดูแลเครื่องช่วยหายใจ, การลดการพึ่งพาเครื่องช่วยหายใจ, การบันทึกวิธีและผลการใช้เครื่องช่วยหายใจที่บ้านในรูปแบบบันทึก, การดูแลแผล, การสังเกตการเปลี่ยนแปลงและอาการผิดปกติที่ต้องรีบกลับมาโรงพยาบาล, การเปลี่ยน Tracheostomy - การตรวจสอบความถูกต้องในการบันทึกวิธีและผลการใช้เครื่องช่วยหายใจที่บ้านในรูปแบบบันทึก - การสอบถามข้อมูลย้อนกลับ - การให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ - การถ่ายรูปและส่งรูปผลการให้การดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจที่บ้าน - สื่อการเรียนรู้แบบสื่อสารสองทาง เช่น สไลด์, วิดีโอ, คลิปสั้น, - คู่มือการดูแลผู้ป่วยใช้เครื่องช่วยหายใจที่บ้าน พร้อมแบบประเมินผลความรู้และทักษะปฏิบัติ และแบบวัดความพึงพอใจ

สมรรถนะของพยาบาลในการสร้างเสริมสุขภาพ

ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล	ด้านการปฏิบัติกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ	ด้านการบริหารจัดการในการสร้างเสริมสุขภาพ	ด้านการพัฒนาภาคีเครือข่ายการสร้างเสริมสุขภาพ	ด้านการวิจัยและการจัดการความรู้
<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้พื้นฐานพยาธิสรีระวิทยาของระบบทางเดินหายใจและความรู้ขั้นสูงที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดภาวะวิกฤติทางเดินหายใจ - การพยาบาลระบบทางเดินหายใจ - การใช้และดูแลเครื่องช่วยหายใจ - การสอนสุขศึกษาผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ 	<ul style="list-style-type: none"> - การฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ - การฝึกจัดการแก้ไขปัญหาที่พบบ่อยของเครื่องช่วยหายใจ - การฝึกจัดการแก้ไขปัญหาซับซ้อนของเครื่องช่วยหายใจ - การฝึกปฏิบัติการดูแลต่อเนืองผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจที่บ้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้เครื่องช่วยหายใจ: ระดับพื้นฐานสู่ขั้นสูง - การแก้ไขปัญหาเครื่องช่วยหายใจ - การพัฒนาคู่มือการฝึกอบรม - การสร้างสื่อการเรียนรู้แบบสื่อสารสองทาง เช่น สไลด์, วิดีโอ, คลิปสั้น - การพัฒนาคู่มือการดูแลผู้ป่วยใช้เครื่องช่วยหายใจที่บ้าน พร้อมแบบประเมินผลความรู้และทักษะปฏิบัติ และแบบวัดความพึงพอใจ 	<ul style="list-style-type: none"> - การอบรมฟื้นฟูความรู้เป็นระยะเพื่อยกระดับความรู้และให้เติบโตตามเกณฑ์คุณภาพ - การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจบุคลากรในชุมชนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวิธีการช่วยเหลือและส่งต่อ 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการความรู้ - การวิจัยและพัฒนา

ปัญหาและความต้องการในการเตรียมความพร้อม เป็นศูนย์ฝึกอบรมความเป็นเลิศทางการพยาบาล

- ความสามารถในการประเมิน การวินิจฉัย การจัดการและการประเมินผล
ปัญหาของผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจไม่เพียงพอ
- ขาดแผนการดูแลต่อเนื่องสำหรับผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจและครอบครัว
เมื่อกลับไปอยู่บ้าน
- ความสามารถในการใช้และแก้ปัญหาเครื่องช่วยหายใจไม่เพียงพอ

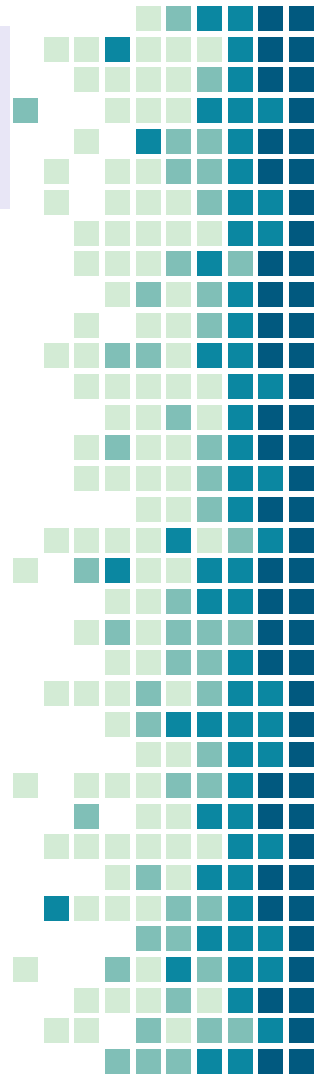
ยุทธวิธี(Strategies)และหรือแนวทางการเตรียมความพร้อมเป็น ศูนย์ฝึกอบรมความเป็นเลิศทางการพยาบาล

การปรับระบบบริการ

- คู่มือการดูแลผู้ป่วยใช้เครื่องช่วยหายใจ, คู่มือการใช้เครื่องช่วยหายใจ:
ระดับพื้นฐานสู่ขั้นสูง
- การพัฒนาสื่อการเรียนรู้แบบสื่อสารสองทาง เช่น สไลด์, วิดีโอ, คลิปสั้น
- การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลการดูแลผู้ป่วยใช้เครื่องช่วยหายใจ

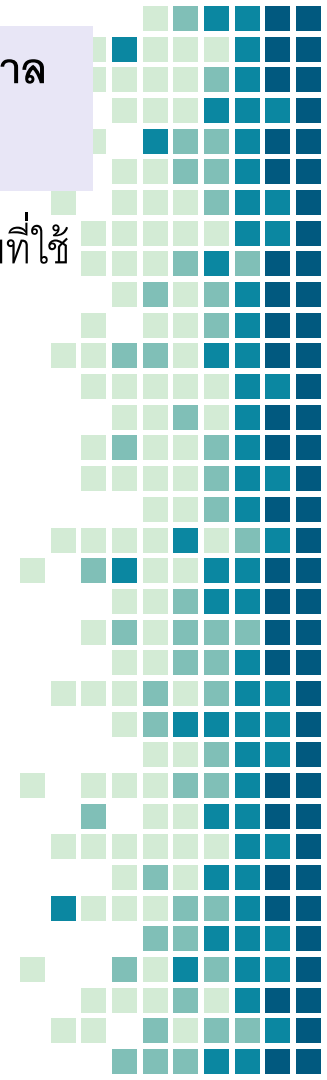
การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล

- การอบรมฟื้นฟูการพยาบาลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ
- การอบรมการใช้เครื่องช่วยหายใจ
- โปรแกรมการสอนและฝึกปฏิบัติผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ

ขั้นตอน/แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมเป็นศูนย์ฝึกอบรมความเป็นเลิศทางการพยาบาล : ระยะสั้น

- การจัดตั้งหน่วยแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจในระยะวิกฤติหรือในรายที่ใช้เครื่องช่วยหายใจที่บ้าน
- การพัฒนาคู่มือการดูแลผู้ป่วยใช้เครื่องช่วยหายใจ คู่มือการใช้เครื่องช่วยหายใจ
- การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เช่น สไลด์, วิดีโอ, คลิปสั้น
- การอบรมฟื้นฟูการพยาบาลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ
- การอบรมการใช้เครื่องช่วยหายใจ
- การพัฒนาโปรแกรมการสอนและฝึกปฏิบัติผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ
- การวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักฐานเชิงประจักษ์

ขั้นตอน/แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมเป็นศูนย์ฝึกอบรมความเป็นเลิศ ทางการพยาบาล : ระยะยาว

- การติดตามและประเมินผล (ความรู้ ทักษะปฏิบัติและความพึงพอใจ)
- การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลการดูแลผู้ป่วยใช้เครื่องช่วยหายใจ
- การสังเคราะห์ระบบ กลไก กระบวนการของการพยาบาลการดูแลผู้ป่วยใช้เครื่องช่วยหายใจ
- การสังเคราะห์ระบบ กลไก กระบวนการดูแลผู้ป่วยและญาติในการใช้เครื่องช่วยหายใจที่บ้าน

